

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Quomodo Ministri recipiantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

vlla eius in omni Antiquitate vestigia appareant videamus.

IV. Officia Ecclesiastica apud Calvinianos tripartita fere sunt, Ministrorum, Seniorum, & Diaconorum. (e) Quibus apud Geneuenses quartus ordo fuit additus, nempe Doctorum: qui tamen vnà cum doctrina iam pene euauit; nisi forte inuisibiles illos facere velis Ordinario certe loco olim ipsis designato, iam moti sunt. Atq; ò Calvinista, si vestra ecclesiae exemplum à primitiua illa sumere voluistis, Doctorū sane nomen & munus tollere non debuiltis, qui omni tempore in Ecclesia fuerunt, vt Innocentius Papa testatur. Quin etiam ipse D. Paulus Apostolus inter diuersas functiones à Deo in Ecclesia institutas Pastores & Doctores nominat. Non ego tamen Doctorum munus non omnibus in locis, sed in quibusdā tantum Ecclesijs aorum atque vltatum fuisse, illis nimirum, vbi antea vel Iudæi synagogas, vel pagani scholas suas & litterarum gymnasia habuerant. Ecclesiastica Historia Alexandrinæ Scholæ mentionem facit, post S. Marci Euangelistæ tempora instituta; vt & Doctorum in ea, Clementis, Origenis, & aliorum; nec non Cæsareanæ, cuius S. Basilii & Gregorius Nazianzenus alumni fuerunt: itemque Antiochenæ & Epheusæ. Curopalates Græcus Auctor, vbi de Constantinopolinæ Ecclesiæ Officiarijs scribit, SS. litterarū Doctores eis adscribet. Est vero hæc inter Pastores & Doctores differentia. Illi Ecclesijs, hi Scholis præsent. Illi Theologiam practicam; hi theoreticam & Scholasticam profitentur. Pastorum munus est Theologiam in politia Ecclesiarum suarum in opus deducere; Doctorum, explicare & docere. Illi Sacramenta administrant & animarum curam gerunt; hi Theologiæ arcana rimantur. En vobis antiquæ ac primitiua illius Ecclesiæ politiam atque ordinem, vestra omnino dissimilem: quæ nihil ex illis prisca Ecclesiæ exercitijs retinere voluit, eo, vt Lunnaius loquitur, quod Ministri vestri diabolo nequaquam aduersantur.

V. Sed porro videamus, quam misere Calviniani omnia confundant. Ministri concionibus ad populum habendis vacant, administrant Sacramenta, & summam in Ecclesia habent auctoritatem ac potestatem. Sed vt nulla vnquam inter hæreticos ac schismaticos in doctrina fuit concordia; sic ijdem quantum ad Ministrorum nomē ac munus, immane quantum inter se dissideant. Germani enim eos qui Ministerij funguntur munere, Pfarr-

herrn appellant, id est, Pastores: alios, Superintendentes, qui vmbra quandam Episcopalis dignitatis retinent: qui tamen apud Gallos & Heluetios nullo alio, quam Ministrorum, nomine censentur. Ijdem à Valdensibus olim, quorum nonnulla adhuc exstant reliquæ, Barbi appellati sunt (f) Angli vero etiamnum suos Archiepiscopos, Episcopos & Pastores habent. Sed nobis de nostris tantum in Gallia Calvinistis sermo erit: qui Ministri Euangelij dici volunt. At ò boni, in primitiua Ecclesia Ministri fuerunt, qui vilia tantū (etsi in Ecclesia nihil vile censei debet) vel simplicia ministeria obibant; apud vos vero illi vestri Ministri aliorum sunt Domini, & sub seruitutis nomine imperant alijs, missoque titulo, pēdum nihilominus retinent, & imperium in alios exercent. Sed qui Ministros nobis melius describat quā Cayerus, inuenio neminem, vt qui tam diu apud Calvinistas Ministri munus obicit, magnoq; in precio ob eximias animi dotes fuerit. *Tria, inquit, Ministrorum genera vniuersim reperio. Primum est eorum, qui omnibus animi viribus in litterarum studia incumbunt; eo quo nihil fere aliud curant aut expetunt quam librorū copiam. Secundum genus est eorum qui in litterarum studijs non tam anxie versantur, sed magis rei faciunda ac familia aliquanto lautius alenda inuigilant. Tertio sunt illi acerrimi disciplina exactores, qui cælum terra miscant, neque vnquam quiescunt, quibus etiam Gallia nostra omnes calamitates ac miseriae quas hactenus passa est, & adhuc patitur, & porro patietur, nisi sibula illis ponatur, ne se omnibus rebus immisceant, acceptas debet. Hi magnarum domuum sunt exploratores, impudenter se ingerentes; secreta omnia rimantes ac detegentes, ac dissidia inter familias accendentes atque alentes: homines magna ex parte aut omnino indocti, aut semidocti. Hac Cayerus.*

VI. Vbi quis inter Calvinianos Ministerij ambit munus (cuius spe plerumque iuuenes disertulos aut alia aliqua dote insignes inescant) siue vltro, siue ab alijs persuasus, in Consistorio, præsentibus Ministris & Senioribus (qui vt plurimum ex opificum sunt numero, litteraturæ expertes) Propone-re aliquoties iuberet; tandem vero ad Colloquium admittitur. Sed inquis, quidnam rei est illud Proponere? Dicam. Datur ei caput aut versiculus aliquis ex Biblijs, ac plerumque argumenti facilis ac vulgati. Ibi ille super ea re sermonem vulgari sermone habet, ac tantum quantum potest, expli-

Rt 3

expli-

e Ord. Geneu pag. 2. & 8. f. Vid. Sos. cont. prole. Breuis ij Coch. in sept. Lutb. cap. 45.

explicat, ceteris silentio defixis, nec quidquam contradicentibus. Illud vero studiose cauendum omnibus est, ne pro concione textum Latinum allegent; quum e contra apud Catholicos concionatorem memoriam suam S. Scripturæ auctoritatibus Latina lingua prius citandis, deinde demum vernacula explicandis fatigare oporteat. At in nouella Ecclesia satis est nescio quid diserrate, tum S. Scripturæ dicta infideliter reddita ac translata, cumularim citare, non ediris sepe vel librorum vel Auctorum nominibus. Satis est illis si dicant: Sic Patrum vnus scripsit, sic sensit. Vix vllus inter eos est Latine linguæ, quam necessariam non esse autumant, vsus. Certe P. Viretus in Dialogis suis vix natam hanc Ecclesiam ignorantia arguit. Sed bene habet, quod in tantis eius angustijs interprete parum opus habent. At Catholica Ecclesia quam nullis alijs quam Orientis & Occidentis, quam late Mundus patet, limitibus concludatur, ad conseruandam vnitatem Latina lingua, vt pote omnibus fere Mundi nationibus nota, tamquam communi vinculo vtitur. Sed ad nostros Ministerij candidatos redeamus: quorum quis sacrosanctum Missæ sacrificium quam maxime traducere ac blasphemare nouit, ad id munus aptissimus iudicatur. Sed & contra Papam ac totum ordinem Ecclesiasticum linguam acuerit, & in omni sermone Romanum Antichristum intonare debet. Hoc qui facere, tum cum externo aliquo lepore Christi ac Domini nomen vsurpare nōrit, satis superque ad id munus obeundum instructus existimatur. Memini me ex hoc genere quendam in Burdigalensi suburbio ad Cathusianos concionantem audiuisse, qui sermonem suum ita erat exorsus: Magnus ille serarius (Papam intelligebat) in diaboli culina nutritus ac saginatus, &c. Hic fratres omnes applaudere, suspirare, hominisque mirabilem eloquentiam ad cælum laudibus efferre, ab ore eius denique velut alterius Periclis tonantis ac fulgurantis pendere. Vbi hoc modo candidatus ille, sine accuratiori examine, ingenij ac doctrinæ suæ dedit specimen; is qui tum cœtui præest, collectis suffragijs, eum introducit, & vel errorem demonstrat, vel si placuit, laudat. Inde dextram societatis ei porrigit, vt & reliqui, non minus misere quam ridiculo errore, vt qui ex signo amicitia & ciuilitatis, de quo S. Paulus loquitur (g), religionis signum faciant. Et hæc quidem egregia illa est manuum impositio, inter Calvinistas vsitata. Antequam vero ad Ministerium re-

cipiatur, necesse est vt Ecclesiæ alicuius petitio interueniat; ad quam ille mox proficiscitur; quod si populo placuerit, tres aut quatuor Ministri conueniunt, eumque vt fratrem & socium accipiunt, & ad Ministerium admittunt, non tamen prius quam Formulæ fidei subscripserit. Hæc enim verum est fundamentum Calvinisticæ doctrinæ, hæc S. Scriptura est Calvinistarum. His peractis, ille ad Ecclesiam à qua expectatus fuerat, vel quam Ministro destitutum nouerint, se confert. Nonnunquam etiam à Ministrorum aliquo ad destinatum locum perducitur: qui concione habita, populo noui illius Ministri electionem significat: qui vt plurimum ad menses aliquos quibus de eo periculum faciat, eum accipit, vt apud nos pueri & equisones à dominis recipi solent. Quod si populus acquiescat, huius vel illius Ecclesiæ Minister esse, secus à miseram conditionem? facessere iubetur. Qui tamen in prouinciali Synodo recepti sunt, à populo excludi non possunt, vt illi qui in Colloquio, vt vocant, fuerunt admissi. Sed hi plerumque ad alios qui minus teretes ac delicatas aures habent mittuntur.

Ad mercedem Ministrorum quod attinet, ea viritim colligitur, ac tenuis fere est, pro cuiusque regionis vel Ecclesiæ qualitate. Anno MDLIX. quo ingens eiusmodi hominum examen Geneva in Galliam irrupit, Copus quidam, qui Canonicus Cleriacensis fuerat, eius pater qui Rupellæ habitauit, flagris casus, quod commentaria in Rabelijs libris scripsisset, publice dicere ausus est, Ministrorum esse, gratis seruire ac populo Verbum Dei annunciare. (Id quod Anabaptistæ faciunt) At Caluini, vt Cayerus scribit, longe alia mens ac sententia erat, eoque hominem in carcerem compingi curauit, donec sententiam retractaret. Ac quamuis Geneuense Consistorium omnibus modis, etiam vi quodammodo hominem adigere conaretur vt salarium seu mercedem acciperet, ille tamen præfracte facere id detrectauit. Idem Cayerus hoc lippis & tonsoribus Geneuæ notum esse dicit. Facile scilicet intelligebat Caluinus si Ministris non alia merces quam lesuitis & Capucinis daretur, breui de toto suo Ministerio actum fore.

Quod si is qui Ministerium ambit, Monachus olim fuerit, plures aliquanto & accuratiores ceremoniæ adhibentur. Aiunt enim expectandum esse